

ИЗЛОЖБА "ЕТНИЧКО ШАРЕНИЛО ВО СКОПЈЕ"

Изложбата "Етничко шаренило во Скопје", која моментно е претставена во Музејот на град Скопје, има цел претставување на етничката култура на етничките групи кои живееле во Скопје од крајот на XIX век до почетокот на Втората светска војна. Претставувањето на овој период се оправдува со значајните етнологски истражувања, за кои во Музејот се чуваат најмногу етнологски предмети од областа на материјалната и ду-

разуваат преку индивидуалните обележја на етничките групи, кои своето културно наследство го пренесуваат од генерација на генерација.

Етничката структура на градот била последица на миграционите движења, предизвикани од случувањата во Македонија и на Балканот. Секоја етничка група населувала одреден простор во градот, маало, кое со начинот на живот и обичаите ги истакнувало своите специфики. Некои од маалата го носеле

БОГАТСТВОТО НА ЕТНОКУЛТУРНИОТ ИДЕНТИТЕТ НА СКОПЈЕ

Пишува:
Ружица ГОЧЕВСКА

ховната култура на населението кое живеело во него.

Скопје е еден од најстарите и најзначајните градови на Балканскиот Полуостров. Во текот на развојот многу народи и култури минале низ него, при што оставале траги од својата култура и му давале мултиетнички карактер. Со историските случувања и со постојаното возобновување се потврдува животната сила на Скопје, пред сè, предодредена со неговата централна положба на Полуостровот. Од познат антички град прераснал во средновековен град, значаен трговски центар, познат по панаѓурот, каде покрај домашните трговци, доаѓале и трговци Грци, Албанци, Влаши, Бугари, Добровчани, Далматинци, Млеќани и др.

Културата на Скопје е плод на многубројни културни контакти со различни етнички групи, при што доаѓало до примања, преплетувања и меѓусебни спојувања на различни елементи во еден долготраен етнички процес. Старомакедонските и старобалканските културни елементи се развивале со значаен супстрат на византиската култура, кои подоцна се дополunile со елементи од културата на Ориентот. Општите елементи во културата на градот се из-

Шаренилото на етнички и конфесионални различности овозможило колективниот менталитет на градот да претставува посебна култура, која по многу нешта била единствена.

името според етничката група која живеела во нив како, на пример, Еврејското или Чивутана маало, Циганско маало - Топхана, Влашки сокак и Влашко маало и др.

Ваквиот начин на формирање на маалата било последица на турскиот административен систем, според кој биле групирани припадниците на исто или слично етничко потекло и конфесија. Од една страна етничките стереотипи за одделни етнички групи често биле изразито позитивни, а од друга страна, вреднувани со позитивни атрибути, но многу често и негативно одредени.

Во периодот меѓу двете светски војни почнал процес на постепено напуштање на ориенталната (левантска) култура, и се прифаќале културните влијанија од Запад, кои се чувствувале во сите сфери на животот, пред сè, во материјалната култура; изгледот на градот, типот на архитектурата, начинот на уредување на ентериерот, облеката, а особено во облиците на стопанството и занаетчиството, духовната култура и сфаќањето и местото на човекот во него.